

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ผู้วิจัย นางเดือนเพ็ญ แซ่เตี๋ย สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์
พ.ศ. 2556 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.บุษราคัม สิงห์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.บัวคั้น เขียวอรารมณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้เรื่องโรค ทักษะในการป้องกันและรักษา
เบื้องต้น และพฤติกรรมในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะ
ในการป้องกันและรักษาเบื้องต้นกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง และ 3) พฤติกรรมในการป้องกัน
โรคอุจจาระร่วงของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้และทักษะในการป้องกันและ
รักษาเบื้องต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลบางรีน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 382 คน
ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที และการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้ในการป้องกันและรักษาโรคอุจจาระร่วงเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ร้อยละ 44.76 ทักษะในการป้องกันและรักษาเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ
พฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
ด้านอนามัยพื้นฐาน รองลงมาคือ ด้านการบริโภคอาหารและด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2. ความรู้และทักษะในการป้องกันและรักษาเบื้องต้นกับพฤติกรรมการป้องกัน
โรคอุจจาระร่วง โดยรวมมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.502 ในทิศทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค
อุจจาระร่วง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีทักษะการป้องกัน
และรักษาเบื้องต้นต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง โดยรวมและในด้านการบริโภค
อาหาร และด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนื่องจากประชาชนมีความรู้เรื่องโรคอุจจาระร่วงโดยรวมร้อยละ 75 อยู่ในระดับปานกลาง
และต่ำ ดังนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรมีการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนทุกคน และส่งเสริม
พฤติกรรมในการป้องกันโรคอุจจาระร่วงด้านการบริโภคอาหารและสิ่งแวดล้อมโดยจำแนกตามเพศ
อายุ ระดับการศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจและปฏิบัติตนในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง
แก่ตนเองและครอบครัว

Thesis Title: Relationship between Knowledge and Skill in Diarrhea Preventing Behavior of People in Mueang District, Ranong Province **Researcher:** Mrs. Duanpen Saetiew **Major:** Public Health Science **Year:** 2013 **Advisor:** Dr. Butsarakham Singchai **Co-advisor:** Dr. Buathon Thienarrom

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the knowledge of diarrhea, skill in diarrhea prevention and basic treatment, and diarrhea preventing behavior, 2) the relationship between people's knowledge and skill in diarrhea prevention and basic treatment and diarrhea preventing behavior, and 3) the diarrhea preventing behavior of people with different personal factors, knowledge and skill in diarrhea prevention and basic treatment. The research samples were 382 people living in Bang Rin Subdistrict, Mueang District, Ranong Province, selected by using stratified random sampling method. The tool for data collection was a questionnaire. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows:

1. The people's knowledge in diarrhea prevention and basic treatment was overall at a moderate level (44.76%), whereas the skill in diarrhea prevention and basic treatment was overall at a high level. The diarrhea preventing behavior was overall at a high level. The aspect with the highest mean score was basic hygiene, whereas the aspects with secondly and thirdly ranked mean scores were food consumption and environment, respectively.

2. There was overall positive relationship at a moderate level with statistical significance at 0.05 level ($r = 0.502$) between knowledge and skill in diarrhea prevention and basic treatment and diarrhea prevention behavior.

3. People with different gender, age, educational level, and occupation had different diarrhea preventing behavior with statistical significance at 0.05 level, and the people with different skill in diarrhea prevention and basic treatment had different diarrhea preventing behavior as a whole and in the aspects of food consumption and environment with statistical significance at 0.05 level.

The knowledge on diarrhea of most people was overall at a moderate and low levels (75%). Thus, public health persons should organize the campaign for providing knowledge to all people and promote behaviors of diarrhea prevention in aspects of food consumption and environment with regard to their gender, age, and education level to provide their better understanding and practice in the diarrhea preventing to themselves and families.